

## Antwoorden op de vragen d.d. 25 februari 2021 betreffende de restauratie en herbestemming van rijksmonument Toko Tjitjak (OMV.21.01.00325)

VRAAG	ANTWOORD
<p>In zowel de toelichting als het kleurhistorisch onderzoek wordt gesteld dat het verblijf twee maal verplaatst is, maar in het historisch onderzoek is sprake van slechts één verplaatsing. “1967: Verplaatsing naar nieuwe locatie, ten zuiden van de bergdierenrots” lijkt niet correct. Dit graag aanpassen, ook op tuinplattegrond op pagina 3 in waardestelling. Vond de verplaatsing in 1967 of in 1968 plaats (in de verschillende documenten staat tegenstrijdige informatie)? En bij welke verplaatsing wordt nu de oude fundering vervangen door beton (is dat ook het moment van de tekening van [REDACTED])?</p>	<p>Over de vraag of het verblijf één of twee maal verplaatst is, verschillen de inzichten. Fotografisch aangetoond is één verplaatsing, in de jaren negentig van de vorige eeuw, naar de huidige plek; exacte datum niet meer te achterhalen. Het gebouw werd daarbij op een nieuwe betonvloer geplaatst. Daarvan bestaan ook bouwtekeningen door Herman Bakker, een registratie van de indiening van de bouwaanvraag (zie de pandlijsten van de gemeente Rotterdam).</p> <p>In het archief van Diergaarde Blijdorp bevinden zich tekeningen uit 1967 die er op wijzen die in die jaren (1967/1968) ook een verplaatsing heeft plaatsgevonden of in ieder geval voorzien was. De analyse van [REDACTED] lijkt dat te bevestigen, maar zeker is het nog niet.</p> <p>Vanwege het ontbreken van zekerheid hieromtrent, worden de stukken niet aangepast want verder niet relevant voor de huidige bouwsubstantie.</p>
<p>Wat is de scope van de aanvraag, is hier ook de reconstructie van het centrale aanlooppad met de ovale groenpartij onderdeel van? Zo ja, hierover graag meer informatie; zo nee, graag scope op tekening markeren.</p>	<p>Zoals reeds in de toelichting bij de aanvraag geschreven, valt het landschappelijk ontwerp buiten de scope en is bovendien nog volop in ontwikkeling. Dat het alleen het gebouw betreft, daarin lijkt de aanvraag duidelijk genoeg; alle relevante stukken focussen zich louter op het gebouw. Bij Diergaarde Blijdorp is wel de intentie aanwezig om bij het landschappelijk ontwerp aan te sluiten bij historische vormen voor zover de ruimte en de bestemming dat toelaten. Mochten aanbevelingen vanuit de nog op te stellen visie van SteenhuisMeurs daarin meegenomen kunnen worden, zullen we dat niet nalaten.</p>

VRAAG	ANTWOORD
<p>In het verblijf is een doorgaande pijp getekend, maar het wordt toch geen poortgebouw? Ook in de toelichting staat dat het een “doorloopfunctie” krijgt, zoals ook bij de Koedoestal destijds is gedaan, maar de gevels ogen door de houten deuren gesloten. Of staan deze permanent open gedurende de openingstijden? Graag enige informatie over het gewenste gebruik.</p>	<p>De stal krijgt een doorloopfunctie zoals eerder bij de Koedoestal toegepast. Zowel aan de noord- als aan de zuidzijde zal 1 set dubbele deuren tijdens openingstijden permanent open staan. Bezoekers lopen naar binnen, kunnen notie nemen van de educatieve uitingen aldaar en kunnen dan aan de andere zijde weer naar buiten.</p>
<p>Hoe wordt de relatie gezien met de directe omliggende terreininrichting (bestrating, touw klimpad, speeltoestel, opstelplaats foodtruck): hoe verhoudt deze zich tot de oorspronkelijke historische aanleg (blijft dit als onderscheidende, eigentijdse laag duidelijk herkenbaar?); is dit gedeelte van de tuin ook opgenomen in de nog in te dienen visie van SteenhuisMeurs?</p>	<p>De omliggende terreininrichting valt buiten de scope van de aanvraag en is nog volop in ontwikkeling. Bij Diergaarde Blijdorp is wel de intentie aanwezig om bij het landschappelijk ontwerp aan te sluiten bij historische vormen voor zover de ruimte en de bestemming dat toelaten. Mochten aanbevelingen vanuit de nog op te stellen visie van SteenhuisMeurs daarin meegenomen kunnen worden, zullen we dat niet nalaten.</p>
<p>Wij verzoeken u de volgende informatie op de plattegronden aan te geven in verband met de toets aan het Bouwbesluit 2012:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De aanduiding van de gebruiksfunctie, gebruiksoppervlakten, verblijfsgebieden/verblijfsruimten ingevolge het Bouwbesluit 2012.</li> <li>• Het maximum aantal personen.</li> <li>• Gegevens met betrekking tot de brandveiligheid.</li> <li>• Gegevens m.b.t. de voorziening voor luchtverversing inclusief capaciteiten.</li> </ul>	<p>De tekeningen zijn hierop aangepast en bijgevoegd. Qua brandveiligheid zijn er geen eisen aan dit gebouw. Toch stelt de diergaarde zichzelf een bovenwettelijke eis op dit vlak door een rookmelder te plaatsen conform NEN2550 en een handblusser aan te brengen in de berging die uitsluitend bereikbaar is voor personeel en niet door bezoekers kan worden misbruikt.</p>
<p>Enkele vragen over aantallen/merken deuren en ramen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• merk 02: Totaal 13 (ook op plattegrond), maar de uitsplitsing (2+1+9) maakt 12.</li> <li>• merk 04: Dit zouden er vier moeten zijn, maar het zijn er toch drie (zie geveltekeningen)? En worden deze nieuw gemaakt of gerestaureerd?</li> <li>• merk 06: Dit staat abusievelijk als merk 07 op de geveltekening.</li> </ul>	<p>Hebben we aangepast in de tekeningen die zijn bijgevoegd.</p>

VRAAG	ANTWOORD
<p>Nadere informatie over het aanhelen van de onderzijde hoekkolommen rondom, want in diverse documenten staat tegenstrijdige informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• op de slooptekening is nagenoeg bij elke kolom sprake van het verwijderen van 1,2 meter;</li> <li>• in de tekeningen bouwtechnisch onderzoek is sprake van soms 30 cm en soms 100 cm;</li> <li>• in het bestek staan twee kolommen benoemd met 600 mm en 1000 mm.</li> </ul> <p>Dit graag eenduidig indienen, bij voorkeur overzichtelijk uitgesplitst per hoekkolom.</p>	<p>De tekeningen en het bestek zijn afgestemd op het bouwtechnische onderzoek, maar het moge duidelijk zijn dat alleen die stukken worden vervangen, die ook bouwtechnisch niet in orde zijn.</p>
<p>Inzicht in hoofddraagconstructie (bestaand en nieuw), want de draagconstructie (dragende houten stijlen) is niet goed herkenbaar op de tekeningen begane grond:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Klopt het dat de stramienmaten 3 en 4 niet parallel lopen met de korbelen?</li> <li>• Klopt het dat de spanten in de kap en de stijlen op de begane grond niet samenvallen?</li> <li>• Hebben de twee uitkragende korbelen aan de voorzijde een dragende functie?</li> <li>• Vinden er veranderingen plaats in de draagconstructie?</li> </ul>	<p>Ja. De stramienen zijn gepositioneerd op de spanten die vanwege de kromming van het gebouw vanuit een denkbeeldig punt roteren. Dat doen de korbelen ook vanuit dat denkbeeldige punt. Daarom lopen ze niet parallel aan de stramienen maar blijven wel op hun oorspronkelijke plaats gehandhaafd.</p> <p>Ja, dat klopt. De wanden kunnen worden beschouwd als een houtenraamwerk met een bovenregel waar de spanten op rusten. Daarmee is er vrijheid in de positionering van de gevelopeningen ontstaan. Zo heeft <span style="background-color: black; color: black;">XXXXXXXXXX</span> het ontworpen. De huidige ingrepen maken gebruik van dit principe.</p> <p>De relevantie van deze vraag is onduidelijk. De korbelen zijn aanwezig en worden niet aangepast, verplaatst of verwijderd, maar blijven gehandhaafd, met of zonder dragende functie.</p> <p>Nee, deze blijft onveranderd.</p>

VRAAG	ANTWOORD
<p>In de historische waardering wordt gesproken over oorspronkelijk 10 houten dierenverblijven, in het kleurhistorisch onderzoek van Lisette Kappers is sprake van 12 houten dierenverblijven. Wat is nu correct?</p>	<p>Bij de aanleg van Diergaarde Blijdorp in 1940 waren er minimaal 12 houten dierenverblijven. Er zijn meer stalleters uitgegeven maar onbekend is of deze gebouwtjes ook echt hebben bestaan. Drie stallen zijn in de loop der jaren gesloopt zodat er nu nog 9 oorspronkelijke stallen resteren.</p>
<p>Vanaf wanneer wordt de naam Toko Tjitjak gebruikt: sinds 1996/97 of 2005?</p>	<p>Goede vraag maar is niet meer exact te achterhalen.</p>
<p>Op de 1ste verdieping is een installatieruimte aangegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Welke installaties worden hier geplaatst?</li> <li>• Heeft dit nog gevolgen voor het exterieur (pijpen, roosters)?</li> </ul>	<p>Geen installaties dan alleen een ventilatiebox.</p> <p>De ventilatieboxen boven de toiletgroepen hebben ieder aan een kopse zijde van het gebouw een kleine ronde uitblaasvoorziening. Deze wordt zorgvuldig in de houten wand ingepast en in zwart uitgevoerd. Dit zwarte pijpje is enigszins zichtbaar.</p>
<p>In het kleuronderzoek staat dat er een “door dhr. Kees Rouw opgestelde bouwhistorische verkenning en waardestelling beschikbaar (d.d. 14-03-2020) is”. Kan dit aan de aanvraag worden toegevoegd?</p>	<p>De laatste versie is aan de stukken toegevoegd.</p>
<p>Klopt het dat overal de restauratieve aanpak als uitgangspunt wordt genomen (dus alleen vernieuwen van oorspronkelijk materiaal als het niet meer te herstellen is)?</p>	<p>Ja, het klopt dat overall het een restauratieve aanpak betreft, waarbij alleen oorspronkelijk materiaal vernieuwd wordt als dit niet meer te herstellen is.</p>
<p>Worden alle conclusies en aanbevelingen uit het kleurhistorisch onderzoek van Kappers overgenomen bij de restauratie?</p>	<p>De conclusies en aanbevelingen uit kleurhistorisch onderzoek worden overgenomen in de restauratie en er worden passende hedendaagse producten toegepast die het beste de kleur en verschijningsvorm van het oorspronkelijke ontwerp benaderen. Wel wordt vooral ook gekeken naar een passende aansluiting op al bestaand materiaal zodat het geheel wel een egale verschijningsvorm krijgt.</p>